

Witkamp en zijn collega kijken door een brievenbus

gaafde man in een gifgroen trainingspak, werd opgepakt omdat hij zijn huisgenoten had aangevallen. Een drugspsychose, luidde de diagnose van de psychiater. Twee dagen geleden smeedt hij nog met stoelen over de afdeling, nu banjert hij kalmpjes op zijn slippers door de gang. De man wil naar huis, maar psychiater Hagendijk wil hem graag nog een tijdje houden. Dat kan alleen als de rechter toestemming geeft.

Om klokslag twaalf arriveert ze, samen met haar griffier. Een kwartier later begint de zitting, in de woonkeuken van de afdeling. 'Hoe gaat het met u?' vraagt ze aan de zwakbegaafde man. 'Toppie,' antwoordt hij. Op haar vraag of hij de drugs voortaan zal laten staan, schudt hij resoluut nee. 'Ik word daar lekker rustig van.' Hagendijk voorspelt een herhaling van zetten. 'Meneer is ambulante niet te sturen, hij heeft intensieve behandeling nodig.' De rechter wijst het verzoek af: het directe gevaar is geweken en er is geen juridische grond om hem tegen zijn zin vast te houden. 'Ik raad u dringend aan om geen drugs meer te gebruiken,' zegt ze streng. Een half uur later kan hij vertrekken.

Volgens Hagendijk komt het regelmatig voor dat rechters het advies van de psychiaters niet vol-

'De patiënten die ik tegenkom, roepen zelden hulp in als het misgaat'

gen en patiënten op zuiver juridische gronden naar huis sturen. Een zorgelijke ontwikkeling, vindt hij. 'De wens om psychiatrische patiënten uit de kliniek te houden, moet niet doorslaan. Wij adviseren alleen gedwongen opname als we echt geen andere mogelijkheid zien.'

Witkamp ziet ook bij sommige psychiaters grote terughoudendheid om een gedwongen opname te adviseren. 'Psychiaters willen geen blauwtje lopen bij de rechter.'

Hij vertelt over een vrouw met armen zo dun als stokjes, die zichzelf uithongerde en alle hulp weigerde. Haar ouders waren zo wanhopig dat ze steeds de politie belden. 'Deze krijgen we er nooit doorheen bij de rechter,' oordeelde de psychiater. Psychiaters moeten volgens Witkamp vaker 'een leffie' nemen: doorpakken om iemand voor wie de politie steeds moet uitrukken, in behandeling te krijgen. 'Kijk verder dan alleen je cliënt, denk ook eens aan zijn omgeving.'

'Je kunt niet iedereen die problemen veroorzaakt, gedwongen op laten nemen,' zegt psychiater Van Reijssen. 'Wij maken een professionele afweging. We hebben ook te maken met wettelijke criteria: een dwangopname kan alleen als iemand een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving vormt.'

Lukt het niet iemand in behandeling te krijgen, dan draait het bij hardnekkige overlastgevers vaak uit op een 'burgemeestersluiting': op last van de burgemeester worden ze hun huis uitgezet. Witkamp: 'Dat is enkel het verplaatsen van problemen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?'

Dikke wietwalm

Zelfmanagement. Eigen regie. In de politiek en de psychiatrie klinken de woorden steeds vaker, maar Witkamp kan zich er weinig bij voorstellen. 'De psychiatrische patiënten die ik tegenkom, roepen zelden hulp in als het misgaat. Ze zien zichzelf helemaal niet als patiënt. Dat is ons grote probleem.'

'Met mij gaat het uitstekend,' zegt een wazig kijkende man van een jaar of vijfentwintig. In zijn flat hangt een dikke wietwalm. 'Waar bemoeien jullie je mee?'

'We maken ons zorgen om u,' zegt sociaal-psychiatrisch verpleegkundige Guno Spalburg, die vanmiddag met de wijkagent mee is op huisbezoek. 'Uw bureaus klagen dat u hen bedreigt, u denkt dat u via uw navel door hen wordt bespioneerd, zeggen ze.' De man begint hikkend te lachen. 'Die is mooi! Die seksbeluste wijven willen weten wat ik in mijn slaapkamer uitspook. Je denkt toch niet dat ik me gek laat verklaren?' De man is overduidelijk psychotisch, concludeert Spalburg. Hij denkt aan schizofrenie. Hij doet een vooraanmelding bij de psychiater en spreekt met de politie af dat hij wordt meegenomen voor psychiatrische beoordeling, mocht de

zaak escaleren. 'Hopelijk wil hij hulp, maar ik meld hem ook alvast aan bij bemoeizorg.'

Bak met pis

'Wij kunnen vijf keer per week bij iemand langs, desnoods twee keer per dag,' zegt Stevo Zolak. 'Maar lang niet iedereen is daarvan gediend.' Zolak is coördinator van een van de twee bemoeizorgteams in Charlois. Met eindeloos geduld proberen ze zware psychiatrische patiënten te verleiden tot zorg. 'Toch maar niet,' zei een man met een angststoornis die ze na tien weken kaartjes in de brievenbus gooien, eindelijk zo ver hadden dat hij de deur opendeed.

Het team heeft honderdvijftig psychiatrische patiënten in beeld die ondersteuning nodig hebben: vaak zorgmijders met een psychotische aandoening. Op een handvol na hebben ze met iedereen contact. 'Met voldoende ondersteuning kunnen de meesten redelijk functioneren,' zegt Zolak. 'Dat wil niet zeggen dat het altijd goed gaat.'

Het helpt dat ze zo nauw met de politie samenwerken, zegt Zolak. 'Iemand die niets wil en steeds voor overlast zorgt, gaan wij in de nieren zitten,' zegt Witkamp. 'Sommigen worden doodziek als er de hele tijd politie voor de deur staat. Dan maar liever hulp.'

Bij een autistische man die om de haverklap een bak met pis bij de bureaus door de brievenbus kieperde, is de gezamenlijke aanpak geslaagd. De politie kon niet bewijzen dat hij de dader was. Voor hulpverleners deed hij de deur niet open. 'De hulpverlening is helemaal over de rooie. Er zit niets anders op dan de deur in te trappen,' had Witkamp op een dag luidkeels door zijn mobilfoon geroepen. 'Ineens hoorden we "klik" en ging de deur open,' vertelt hij glunderend. 'Die man is echt gered,' zegt Zolak. 'Hij had zich verschanst in een zelfgebouwde onderkruimte in zijn kelder. Nu komt hij weer buiten en doet hij aan activiteiten mee.'

Bij gedragsgestoorde overlastgevers, van wie psychiaters vaak zeggen dat ze er weinig mee kunnen beginnen, zit er meestal niets anders op dan er een politieproject van te maken: net zo lang klachten verzamelen tot ze moeten verhuizen. Witkamp: 'Dat kost minstens een jaar.' Bij meneer Evers, die uit het Delta was ontsnapt, gaat het sneller. Als Witkamp terugkomt op het bureau, is hij opgepakt: hij heeft weer een steen door een ruit gegooid. 'Een gelukkie,' vindt Witkamp. Hij gaat direct de deelgemeente bellen. 'Morgen wordt er een stalen plaat voor zijn woning geplaatst, zodat hij niet meer naar binnen kan,' meldt hij even later. 'Nu die weg is afgesloten, moet hij zich wel laten behandelen.' ■

De namen van meneer Aydin en meneer Evers zijn om privacyredenen gefingeerd.

De andere kijk op koffie bestellen.

De andere kijk op de zaak van Alexander Schoenegger, Managing Director Nespresso:

"Nespresso selecteert de beste koffiebonen, die zorgen voor de beste aroma's en smaak om een perfect koffiemoment te garanderen. Dit kwaliteitsniveau laat Nespresso terugkomen in alles wat we aanbieden aan onze Nespresso Clubleden. Dankzij PostNL kunnen we hieraan voldoen. Zodra een klant online of telefonisch zijn bestelling doet, kan hij z'n aankoop op de voet volgen. Hij krijgt zelfs een sms of e-mail wanneer hij zijn pakket kan verwachten. Op de locatie die hij heeft uitgekozen. Gewoon thuis, op kantoor of op een postkantoor. Gebruikte capsules kunnen onze klanten inleveren bij meer dan 2.000 PostNL-postkantoren. Door deze samenwerking bereiken we onze klanten beter dan ooit."

Benieuwd naar de andere kijk op uw zaak?

Ga voor deze en andere e-commerce oplossingen naar postnl.nl/e-commerce

het bezorgen van morgen

